

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

The States and Needs of Information Technology and Communication’ Competency of Student Teachers in Thepsatri Rajabhat University

ปกเทศ ชนะโยธา¹, ภูวดล จุลสุคนธ์²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²สาขาวิชาการบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชาที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักศึกษาคณะครุศาสตร์ปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา คศ 1100401 การปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 394 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีการของฟิชเชอร์ (LSD)

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความรู้พื้นฐาน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ ส่วนความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ และด้านทักษะความรู้พื้นฐาน

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

คำสำคัญ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, นักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This research aims at studying 1) the states and needs of information technology and communication’ competency of student teachers in Thepsatri Rajabhat University (TRU), and 2) the comparison of the states and needs of information technology and communication’ competency of student teachers when they were different majors. The sample of this research were 394 student teachers who currently have enrolled in “Teacher Profession 1” subject in 2016 academic year. The instrument of this research was questionnaire that used as a protocol for data collecting and found a reliability at 0.86, the data were statistically analyzed by mean, standard deviation, one-way ANOVA, and LSD’s test.

The findings showed that:

1. The states of information technology and communication’ competency of student teachers in TRU were rated overall at a high level, they were ranged in descending order of their mean values as follows: moral and ethics aspect, basic knowledge skill aspect and using of technology development in education and profession aspect. The needs of information technology and communication’ competency of student teachers in TRU were rated overall at a highest level, they were ranged in descending order of their mean values as follows: moral and ethics aspect, using of technology development in education and profession aspect and basic knowledge skill aspect.

2. The comparison of majors of the states and needs of information technology and communication’ competency of student teachers in Thepsatri Rajabhat University indicates significantly difference at .05.

Keywords Competency of information technology and communication, Student teachers, Rajabhat University

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

สภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น ไม่เว้นแม้แต่วงการศึกษาที่ประเทศไทยได้มีการมุ่งพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้และความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 ได้กำหนดเป้าประสงค์ของการศึกษาไทย (Goal of Education) ในศตวรรษที่ 21 ที่พึงประสงค์ คือ “การศึกษาไทยช่วยเพาะบ่มคนไทยให้เป็นคนไทยที่มีศักยภาพ กล่อมเกล่าให้เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสุข ช่วยนำประเทศไปสู่ระดับการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน พร้อมกับเป็นสังคมที่อยู่ดีมีสุข” ซึ่งจะบรรลุได้ด้วยการยกระดับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ซึ่งทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นอีกหนึ่งทักษะที่มีความสำคัญมากในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ครูต้องถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ซึ่งกระบวนการที่ครูสามารถถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ได้นั้นต้องเริ่มต้นจากตนเองก่อน ทั้งทางด้านการใช้เทคโนโลยี การใช้เครื่องมือสื่อสาร การเชื่อมโยงเครือข่าย การปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายของการเข้าถึงสารสนเทศ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว (วิจารณ์ พานิช, 2553) อีกทั้งยังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 9 เทคโนโลยีการศึกษา มาตราที่ 64-66 ที่กำหนดไว้ว่า รัฐต้องมีบทบาทส่งเสริม สนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการสนับสนุนให้พัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) สอดคล้องกับการกำหนดสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ของครูในสมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ที่ครูต้องมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ การสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ดังนั้นแนวทางของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะสาขาวิชาชีพครูจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังกล่าว ก่อนที่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษา สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2559-2563 ในยุทธศาสตร์ที่ 2 คือการเพิ่มศักยภาพในการผลิตและพัฒนาครู โดยมีเป้าหมายผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน มีจิตสำนึกความเป็นครู และจรรยาบรรณในวิชาชีพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ใช้ครู และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการในการพัฒนาครู ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู เพื่อเป็นการวางแผนการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ออกแบบการเรียนการสอนไปสู่การเพิ่มศักยภาพให้เขาเหล่านั้นสามารถนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อก้าวเข้าสู่การทำงานครูอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาคศ 1100401 การปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 สาขาวิชา ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย จำนวน 53 คน พลศึกษา จำนวน 33 คน วิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 43 คน ดนตรีศึกษา จำนวน 32 คน ภาษาอังกฤษ จำนวน 47 คน ภาษาไทย จำนวน 46 คน สังคมศึกษา จำนวน 51 คน คอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 43 คน และคณิตศาสตร์ จำนวน 46 คน และรวมทั้งสิ้นจำนวน 394 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบไปด้วย ตัวแปรต้น คือ สาขาวิชาที่นักศึกษาวิชาชีพครูสังกัด ส่วนตัวแปรตาม คือ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู

ขอบเขตเวลาของการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือน กรกฎาคม 2559 – ธันวาคม 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู แล้วพัฒนาร่างแบบสอบถามหลังจากนั้นตรวจสอบความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอผลจากการศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์และสร้างร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และได้แก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
2. นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพเครื่องมือกับนักศึกษาคณะที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86
3. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้วนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 สาขาวิชา
4. วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามดังกล่าวเพื่อสรุปผล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยสองส่วน ดังนี้ 1) การศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การเปรียบเทียบความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชาของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายการ		สภาพปัจจุบัน		ความต้องการ	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านทักษะความรู้พื้นฐาน		3.71	0.59	4.59	0.44
1	การใช้งานอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เช่น เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ มือถือ กล้องดิจิทัล	3.85	0.70	4.64	0.51
2	การใช้โปรแกรมพื้นฐานในการสร้างงาน เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ การนำเสนอ การตัดต่อภาพ	3.50	0.81	4.54	0.58
3	การค้นหาข้อมูลและทรัพยากรในอินเทอร์เน็ตมาใช้เพื่อการศึกษาและการเรียนการสอน	4.12	0.74	4.73	0.49
4	การติดต่อสื่อสารโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์	3.64	0.88	4.51	0.66
5	การบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เบื้องต้น	3.42	0.82	4.50	0.66
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ		3.63	0.64	4.60	0.51
6	การสร้างบทเรียนมัลติมีเดีย หรือเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน	3.21	0.85	4.57	0.85

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

7	การใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.68	0.79	4.58	0.64
8	การใช้เทคโนโลยีสื่อสารเพื่อทำงานร่วมกันกับ เพื่อนร่วมงาน ผู้เรียน	3.89	0.79	4.64	0.60
9	บูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและการประเมินผล	3.57	0.78	4.60	0.60
10	การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง	3.79	0.74	4.67	0.60
ด้านคุณธรรมจริยธรรม		3.80	0.67	4.65	0.48
11	การใช้เทคโนโลยีตามกฎหมายและอ้างอิงข้อมูลถูกต้องตามลิขสิทธิ์	3.75	0.86	4.60	0.61
12	การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ	4.05	0.76	4.69	0.55
13	การวางแผน ออกแบบและใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย	3.74	0.80	4.66	0.56
14	การเลือกคัดสรรสารสนเทศที่มีประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยี	3.89	0.81	4.69	0.52
15	การใช้โปรแกรมที่มีใบอนุญาตซอฟต์แวร์ (Software Licenses) ถูกต้อง	3.51	0.98	4.57	0.66
รวม		3.71	0.56	4.61	0.43

จากตาราง 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่นักศึกษาที่มีความสามารถมากที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (3.80) รองลงมาคือด้านทักษะพื้นฐาน (3.71) และด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ (3.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดสามอันดับแรก พบว่าอันดับที่หนึ่งคือการสร้างบทเรียนมัลติมีเดีย หรือเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน (3.21) รองลงมาคือการบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เบื้องต้น (3.42) และอันดับที่สามคือการใช้โปรแกรมพื้นฐานในการสร้างงาน เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ การนำเสนอ การตัดต่อภาพ (3.50)

ผลการศึกษาความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม (4.65) รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ (4.60) และด้านทักษะความรู้พื้นฐาน (4.59) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรก พบว่าอันดับที่หนึ่งคือการค้นหาข้อมูลและทรัพยากรในอินเทอร์เน็ตมาใช้เพื่อการศึกษาและการเรียนการสอน (4.73) รองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการเลือกคัดสรรสารสนเทศที่มีประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยี (4.69) และอันดับที่สามคือการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง (4.67)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบัน และความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตาราง 3 สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติ
 วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่

สมรรถนะนักศึกษา	\bar{X}	ปฐมวัย	พลศึกษา	วิทยาศาสตร์	ดนตรีศึกษา	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	คอมพิวเตอร์ศึกษา	คณิตศาสตร์
		3.60	3.47	3.87	3.90	3.89	3.54	3.68	3.87	3.59
การศึกษาปฐมวัย	3.60	-	.12	.27*	.31*	.29*	.05	.08	.27*	.01
พลศึกษา	3.47	-	-	.39*	.43*	.41*	.07	.20	.39*	.11
วิทยาศาสตร์	3.87	-	-	-	.04	.02	.32*	.19	.00	.28*
ดนตรีศึกษา	3.90	-	-	-	-	.02	.36*	.23	.03	.32*
ภาษาอังกฤษ	3.89	-	-	-	-	-	.35*	.21	.02	.30*
ภาษาไทย	3.54	-	-	-	-	-	-	.14	.33*	.05
สังคมศึกษา	3.68	-	-	-	-	-	-	-	.19	.09
คอมพิวเตอร์ศึกษา	3.87	-	-	-	-	-	-	-	-	.28*
คณิตศาสตร์	3.59	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 3 ผลการทดสอบรายคู่พบว่า แต่ละสาขาวิชามีสภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางเทคโนโลยี และสารสนเทศดังนี้ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และยังแตกต่างกับสาขาวิชาดนตรีศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนสาขาวิชาพลศึกษาแตกต่างกับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ดนตรีศึกษา และภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนสาขาวิทยาศาสตร์แตกต่างกับสาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนสาขาดนตรี แตกต่างกับสาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ เช่นกัน สาขาวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกับสาขาวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนสาขาภาษาไทยแตกต่างกับสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาและในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาแตกต่างกับสาขาวิชาคณิตศาสตร์

2.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา ดังตาราง 4

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา

ด้าน	สมรรถนะด้านเทคโนโลยี	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1	ด้านทักษะความรู้พื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	11.09	8	1.39	8.31	.000*
		ภายในกลุ่ม	64.21	385	.17		
		รวม	75.30	393			
2	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	10.26	8	1.28	5.38	.000*
		ภายในกลุ่ม	91.71	385	.24		
		รวม	101.96	393			
3	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.99	8	.62	2.78	.005*
		ภายในกลุ่ม	86.55	385	.23		
		ภายในกลุ่ม	91.55	393			
ภาพรวม		ระหว่างกลุ่ม	8.09	8	1.01	6.05	.000*
		ภายในกลุ่ม	64.30	385	.17		
		รวม	72.39	393			

จากตารางผล 4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทักษะความรู้พื้นฐานและด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างของความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจำแนกตามสาขาวิชา จึงเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (LSD) ดังตาราง 5

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตาราง 5 ความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติ วิชาซีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำแนกตามสาขาวิชา เป็นรายคู่

สมรรถนะนักศึกษา		ปฐมวัย	พลศึกษา	วิทยาศาสตร์	ดนตรีศึกษา	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	คอมพิวเตอร์ศึกษา	คณิตศาสตร์
	\bar{X}	4.33	4.52	4.74	4.65	4.73	4.66	4.50	4.77	4.70
การศึกษาปฐมวัย	4.33	-	.19*	.41*	.32*	.41*	.33*	.16*	.44*	.36*
พลศึกษา	4.52	-	-	.22*	.13	.22*	.14	.02	.25*	.18
วิทยาศาสตร์	4.74	-	-	-	.09	.01	.08	.24*	.03	.04
ดนตรีศึกษา	4.65	-	-	-	-	.09	.01	.15	.12	.05
ภาษาอังกฤษ	4.73	-	-	-	-	-	.08	.24*	.04	.04
ภาษาไทย	4.66	-	-	-	-	-	-	.16	.11	.04
สังคมศึกษา	4.50	-	-	-	-	-	-	-	.28*	.20*
คอมพิวเตอร์	4.77	-	-	-	-	-	-	-	-	.07
คณิตศาสตร์	4.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 5 ผลการทดสอบรายคู่ พบว่าแต่ละสาขาวิชามีความต้องการของสมรรถนะทางเทคโนโลยี และสารสนเทศดังนี้ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกับทุกสาขาวิชา ส่วนสาขาวิชาพลศึกษาแตกต่างกับ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แตกต่างกับสาขาวิชาสังคมศึกษา นอกจากนี้สาขาวิชาภาษาอังกฤษแตกต่างกับสาขาวิชาสังคมศึกษา และใน ส่วนของสาขาวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกับสาขาวิชาคอมพิวเตอร์และสาขาวิชาคณิตศาสตร์

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติ วิชาซีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความรู้พื้นฐาน และด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทางการศึกษาและ วิชาชีพ ส่วนความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทาง การศึกษาและวิชาชีพ และด้านทักษะความรู้พื้นฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากช่วงวัยของนักศึกษาจัดอยู่ในกลุ่ม Gen Z (เกิดช่วง พ.ศ. 2537 – ปัจจุบัน) ซึ่งเป็นผู้เรียนที่เติบโตมาพร้อมกับการสื่อสารและการรับรู้การใช้ เทคโนโลยี มีกิจกรรมทางสังคมและพฤติกรรมการสมาคมผ่านระบบเครือข่ายใกล้ชิดกับสื่อและอุปกรณ์ดิจิทัล (ณัฐนันท์ ศิริเจริญ, 2548) ทำให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีส่วนในด้านของความต้องการ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพบว่ามีความต้องการในภาพรวมมากที่สุดอาจเนื่องมาจาก ทั้งการเรียนระดับอุดมศึกษาและสายงานวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ต้องนำทักษะ ความรู้ การใช้เทคโนโลยีใน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การพัฒนาทางการศึกษาและวิชาชีพมาใช้ได้อย่างคล่องแคล่วตลอดจนใช้อย่างมีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นต้นแบบ รวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การจัดการทรัพยากรและ แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ เหมาะกับลักษณะของผู้เรียนยุคใหม่ (ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จริยะวงพงศ์, วณิษา แม่นยำและคณะ, 2557) จึงส่งผลให้ผู้เรียนต้องการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา มีความแตกต่างกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาพลศึกษาที่มีความแตกต่างระหว่างสาขามากที่สุดเนื่องจากธรรมชาติของรายวิชาในสาขาวิชาเน้นทักษะการปฏิบัติที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศจำทำให้แตกต่างจากสาขาวิชาอื่นๆ ส่วนด้านการต้องการสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พบว่าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษามีความต้องการมากที่สุดอาจเนื่องมาจากธรรมชาติของรายวิชาในสาขาวิชานี้มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ทักษะ และจริยธรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งยังมีความคาดหวังจากโรงเรียนที่นักศึกษาจะไปฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ รวมถึงบุคลากรในโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้นจะเห็นได้ว่าทุกสาขาวิชามีความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับมากขึ้นไปซึ่งสอดคล้องกับกับคำกล่าวของ รสสุคนธ์ มกรมณี (2556) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนเป็นเรื่องของครูทุกคน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาควรปลูกฝังการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยสอดแทรกอยู่ในบทเรียนและมอบหมายชิ้นงานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลงานที่ได้ศึกษาหรือสืบค้นได้อย่างถูกต้อง

1.2 ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เลือก เปรียบเทียบและพิจารณาสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการเลือกคัดสรรสารสนเทศที่มีประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยี ให้นำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพจากทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2.2 ควรมีการทำการศึกษาวิจัยการเพิ่มสมรรถนะของผู้เรียนในการสร้างบทเรียนมัลติมีเดีย หรือเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน และสมรรถนะด้านการค้นหาข้อมูลและทรัพยากรในอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาและการเรียนการสอน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ณัฐนันท์ ศิริเจริญ. (2548). หลักการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างมี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: บายฮาร์ท มีเดีย.
- ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จริยะวงพงศ์, วณิชชา แม่นยำและคณะ. (2557). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทย
ในศตวรรษที่ 21. วารสารปัญญาภิวัตน์. 5(5), 196-207.
- รสสุคนธ์ มกรมณ. (2556). ครูไทยกับ ICT. ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการคุรุสภา
ประจำปี 2556 การวิจัยเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพ. (ไม่ปรากฏเลขหน้า).
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วิจารณ์ พานิช. (2553). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: บริษัท ตถาตา พับลิเคชั่น
จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย
กับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21”. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา